

Szabolcska Mihály (1861-1930)

 eformátus pap, költő, az MTA tiszteletbeli tagja.

Tiszakürtön született (ma Tiszakécske). Elemi iskolai osztályait Ókékcskén végzi, majd a kecskeméti református főgimnáziumban járja ki a gimnázium alsó négy osztályát, mint szolgadiák. A felső osztályokat a szarvasi evangélikus főgimnáziumban végzi, ahol 1882-ben érettségizik. Beiratkozik a debreceni Református Kollégium Főiskolai Tagozatára hittanhallgatónak. Kerek tíz esztendeig a debreceni ősi kollégium diákja és tagja: teológus, azután esküdt diák, majd köztanító, szenior és akadémiai papjelölt. Mint káplán Debrecenben Könyves Tóth Mihály mellett segédlelkész.

A kollégium jeles ösztöndíjasaként egyházi támogatással két évig tartó tanulmányutat tesz Nyugaton. Torinóban felkeresi Kossuthot, következik a reformáció hazája (Genf), majd Strassburg és Párizs. Hazatérte után fél évig Debrecenben régi helyén káplán, majd 1892-ben Marosfelfaluba (Erdély egyházkerület) hívják lelkésznek. Első házassága nem sikerül. Nem első eset, hogy a tanítómester társul választja tanítványát, ez történik Szabolcskával is, amikor 1895-ben etédi Korondi Etelkát feleségül veszi. Három gyerekük születik.

Amikor 1891-ben egy budapesti folyóiratban először jelentkezik négy versével, felfigyelnek rá. A konzervatív kritika tekintélye, Beöthy Zsolt kisesszé jellegű tárcában köszönti, a maradi, de valahogy mégis valami újat is váró úri közönség azonnal lelkesedik érte. Végre megszólalt egy hang, amely mondanivalójával nem lép túl a falut eszményítő epigonizmuson, de hangja mégsem epigon: üde, friss. Három évvel később írja róla Ignotus, hogy bizony eléggé egyszerű ez az új hang. De a bal felől jött kritika még nagyobb megbecsülést hoz jobb felől, és Szabolcska még jobban ragaszkodik a programszerű egyszerűséghez. Eszményt formál az egyszerűségből nemcsak kifejezéseiben, hanem az életviszonyokban is.

1898-ban a temesvári református egyházközség presbitériuma egyhangúan meghívja a Futó Zoltán távozásával megüresedett lelkészi állásra. 1899 januárjában Szabó János esperes, hódmezővásárhelyi lelkipásztor iktatja be. A szertartás a főreálgimnázium dísztermében történik, amely ideiglenes imaterme volt a református egyháznak. Tizenegy éven át adott otthont a református híveknek a Szerb (ma Gh. Lazár) utcai iskola, míg 1902-ben felépül a templomház: ennek egy része templomul szolgál, a másik rész bérlakásait kiadják, hogy anyagilag erősítsék az eklézsiát. Két év múlva elhalálozás folytán megüresedik a debreceni püspöki szék és akkor a Békés-Bánáti Református Egyházmegye lelkészi kara felhívást intéz az egyházkerület lelkészeihez és egyházközségeihez Szabolcska Mihály püspökké választása érdekében.

Szabolcska költői munkássága viták középpontjába kerül. Miközben Adyék és Karinthy bírálják, a modern költészet ellenfelei összefognak a temesvári lelkész feldicsérésére. Megválasztják a temesvári Arany János Irodalmi Társaság elnökének, majd hamarosan tagja a Petőfi Társaságnak és a nagy tekintélyű Kisfaludy Társaságnak, sőt a Tudományos Akadémia is tiszteletbeli tagjává választja. Fontosabb kötetei: Költemények (1891); Hangulatok (1894);

Újabb versek (1898); Szabad órák (1901); Áhítat és szeretet (1902); Csendes dalok (1904); A magam ösvényén (1907); Dalok hazulról (1911); Szívem szerint (1916); Eszmények álmok (1921); Isten közelében (1928); Őseim nyomán (1928). Verseit angol, német, francia, orosz, olasz stb. nyelvre is lefordítják, megzenésítik.

1921-ben Nagyváradon megalakul a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, melynek első püspöke Sulyok István, Szabolcska pedig a bányászati egyházmegye esperese. 1923-ban I. Ferdinánd román király bányászati látogatása alkalmával meglátogatja a temesvári református imaházat, Ionel Brătianu miniszterelnök kíséretében.

1924-ben ünneplik Szabolcska temesvári lelkipásztorkodásának negyedszázados jubileumát, amikor is Nagy Károly, erdélyi református püspök méltatja az ünnepeltet.

1926-ban lemond a bányászati egyházmegye főesperesi tisztségéről, 1928-ban lelkészi állásáról is lemond és nyugalomba vonul. Hívják Budapestre, ahol a nagyvárosi forgatagban nem érzi jól magát. 1930-ban váratlanul elhunyt, az MTA csarnokából temetik.

A temesvári templomház falán és a templomban márványtábla őrzi emlékét.